

Datum: Rijeka, 13. srpnja 2022.

Kolegij: Klinički sindromi duševnih poremećaja

Voditelj: izv.prof.dr.sc. Marina Letica Crepulja, dr.med.

e-mail voditelja: marinalc@medri.uniri.hr

Katedra: Katedra za kliničke medicinske znanosti I

Naziv studija: Sveučilišni diplomski studij - Sestrinstvo - promicanje i zaštita mentalnog zdravlja

Godina studija: 2

Akademска godina: 2022./2023.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Klinički sindromi duševnih poremećaja** je obvezni kolegij na II godini diplomskog studija Sestrinstvo-Promicanje i zaštita mentalnog zdravlja koji se sastoji od 10 sati predavanja , 15 sati seminara i 20 sati vježbi (4ECTS). Kolegij se izvodi u prostorijama Klinike za psihijatriju Kliničkog bolničkog centra Rijeka.

Cilj Psihijatrija je klinička disciplina koja pomaže studentu da stekne znanja o duševnim poremećajima. Studenta treba naučiti kako komunicirati s duševnim bolesnikom uz naglasak na biološko ali i psihosocijalno razumijevanje duševnih poremećaja. Tijekom nastave studenti će savladati vještina prepoznavanja jednog broja duševnih poremećaja. Nadalje upoznat će se s duševnim bolestima za koje je nužna specijalistička skrb.

Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara za koji je student dužan unaprijed naučiti materiju navedenog seminara i vježbi na bolesnicima Klinike za psihijatriju. Predviđeno vrijeme trajanja nastave je ukupno 4 turnusa. Tijekom predavanja nastavnik prezentira činjenice koje student mora obavezno usvojiti. Nastavnici sa studentima raspravljaju o svemu što je za studente sporno tijekom seminara i vježbi. Na kraju nastave student će pristupiti pismenom testu, te konačno i usmenom završnom ispitu. Izvršavanjem svih nastavnih aktivnosti te pismenom testu i završnom usmenom ispitu student stječe 4 ECTS bodova.

Ishod učenja:

1. Navesti osnovne karakteristike delirija. 2. Izdvojiti specifičnosti pristupa delirantnom bolesniku 3. Nabrojiti poremećaje vezane uz psihoaktivne tvari. 4. Opisati kliničku sliku intoksikacije različitim psihoaktivnim tvarima. 5. Opisati kliničku sliku ustezanja od različitih psihoaktivnih tvari 6. Definirati psihozu 7. Nabrojiti psihotične poremećaje 8. Objasniti osnovne simptome shizofrenije; 9. Nabrojiti poremećaje raspoloženja. 10. Opisati kliničku sliku depresije. 11. Opisati kliničku sliku manije 12. Navesti osnovne karakteristike anksioznih poremećaja. 13. Objasniti tri skupine simptoma Posttraumatskog stresnog poremećaja 14. Klasificirati poremećaje spavanja. 15. Izdvojiti specifičnosti za svaki pojedini poremećaj spavanja 16.

Nabrojiti poremećaje hranjenja 17. Opisati kliničku sliku anoreksije nervoze 18. Opisati kliničku sliku bulimije 19. Klasificirati poremećaje osobnosti 20. Objasniti glavna obilježja poremećaja osobnosti; 21. Izdvojiti specifičnosti duševnih poremećaja u adolescentnoj dobi.

Nastava se organizira u obliku 10 sati predavanja, 15 sati seminara te 20 sati vježbi.

Studenti su dužni biti prisutni na svim oblicima nastave, te se pripremati za seminarske teme prema rasporedu.

Popis obvezne ispitne literature:

Frančisković T, Moro LJ. (ur.). Psihijatrija: udžbenik za studente medicine. Zagreb: Medicinska naklada; 2009.

Frančisković T, Grković J, Kaštelan A. Radna bilježnica iz psihijatrije za studente medicine. Zagreb: Medicinska naklada; 2014.

Popis dopunske literature:

Begić D. Psihopatologija. Zagreb: Medicinska naklada; 2014.

Hotujac Lj, Jakovljević M. Psihijatrija. Zagreb: Medicinska naklada; 2006.

Nastavni plan:**Popis predavanja (s naslovima i pojašnjnjem):**

P1. Dijagnostičke pretrage u psihijatriji i klasifikacija psihijatrijskih oboljenja

Cilj je pojasniti dijagnostičke postupke i klasifikacijske sustave u psihijatriji. Ishod podrazumijeva savladavanje općih principa aktualno važećeg klasifikacijskog sustava te snalaženje u njima kao i označavanje dijagnostičkih entiteta.

P2. Organski uvjetovane psihičke disfunkcije

Cilj predavanja je upoznati studenta s kliničkom manifestacijom, etiologijom, dijagnostičkim i terapijskim mogućnostima u pacijenata koji razviju delirij ili boluju od demencije.

P3 Psihički poremećaji vezani uz psihootaktivne tvari

Cilj je upoznati studente s kliničkim manifestacijama bolesti ovisnosti, etiologijom i komplikacijama na somatskom, psihološkom i socijalnom planu.

Student će upoznati klinički tijek, značajke intoksikacije, tolerancije i apstinencije, te terapijske mogućnosti liječenja bolesti ovisnosti.

P4 Shizofrenija i shizofreniji slični poremećaji

Cilj je znati definirati psihozu, opisati osnovne značajke psihoze, upoznatii s etiološkim teorijama nastanka psihoze, kliničkim manifestacijama i terapijskim mogućnostima. Student će

savladati prepoznavanje osnovnih znakova i simptoma psihotičnih poremećaja kao, te će se upoznati s aktualnim terapijskim mogućnosti.

P5 Poremećaji raspoloženja (klinička slika)

Cilj je upoznavanje s etiologijom, kliničkom slikom i terapijskim mogućnostima poremećaja raspoloženja. Student će savladati podjelu poremećaja raspoloženja, njihove značajke, međusobne razlike i osnove algoritma liječenja.

P6 anksiozni poremećaji (panični poremećaj)

Cilj je opisati kliničke manifestacije neurotskih, disocijativnih i somatoformnih poremećaja. Upoznati studenta s mogućnostima dijagnosticiranja i liječenja navedenih poremećaja.

P7 poremećaji vezani uz stres

Cilj je upoznavanje sa mentalnim poremećajima uzrokovanim raznim oblicima stresora. Student će razumjeti mehanizme nastanka patološkog odgovora na traumu, te znati opisati kliničku manifestaciju posttraumatskog stresnog poremećaja i suvremene terapijske pristupe.

P8 poremećaji spavanja

Studenti će biti upoznati s poremećajima spavanja. Usvojiti će podjelu poremećaja spavanja. Znati će opisati kliničke manifestacije poremećaja spavanja. Upoznat će se sa suvremenim algoritmima liječenja navedenih poremećaja.

P9 poremećaji hranjenja

Studenti će biti upoznati s poremećajima hranjenja. Usvojiti će podjelu poremećaja hranjenja. Znati će opisati kliničke manifestacije poremećaja hranjenja. Upoznat će se sa suvremenim algoritmima liječenja navedenih poremećaja.

P10 Poremećaji osobnosti

Cilj je dati pregled diferencijalnih značajki poremećaja osobnosti kao i niza teškoća na koje se nailazi u procesu liječenja. Student će razumjeti ulogu poremećaja osobnosti na tijek i terapijska postignuća liječenja komorbidnih duševnih i somatskih poremećaja.

Popis seminara s pojašnjnjem:**S1 Organski uvjetovane psihičke disfunkcije (demencije, delirij)**

Cilj je prikazati pojmove oblike ove skupine poremećaja te načine njihovog liječenja. Ishod je prepoznavanje psihičkih posljedica trajnog ili prolaznog oštećenja mozga

S2 Psihički poremećaji vezani uz psihootaktivne tvari

Cilj je upoznati se sa oblicima ovisnosti te njihovim karakteristikama kao i mogućnosti njihovog liječenja. Ishod je upoznavanje problema bolesti ovisnosti, njihove etiologije i terapijskih opcija.

S3 Alkoholizam

Cilj je upoznati se sa oblicima ovisnosti o alkoholu te njihovim karakteristikama kao i mogućnosti njihovog liječenja.

S4 Shizofrenija I ostali psihotični poremećaji

Shizofrenija i druga psihotična stanja: Shizofrenija predstavlja najteži psihijatrijski poremećaj nedovoljna definirane etiologije. Cilj je upoznati se sa saznanjima iz ovog područja.

S5 Poremećaji raspoloženja (depresija)

Depresija je jedna od najrasprostranjenijih mentalnih poremećaja. Depresivna epizoda može biti dio različitih kliničkih entiteta. Cilj je upoznavanje svih pojavnih oblika depresije te mogućnostima liječenja.

S6 Poremećaji raspoloženja (Bipolarni afektivni poremećaj)

Cilj je upoznati se sa kliničkom manifestacijom bipolarnog afektivnog poremećaja kao i mogućnosti njegovog liječenja.

S7 Anksiozni poremećaji

Cilj je upoznati studenta sa načinima na koji se psihički konflikt transformira u anksiozni, konverzivni, disocijativni ili somatoformni simptom. Ishod je prepoznavanje kliničkih slika unutar anksioznih poremećaja kao i upoznavanje s terapijskim mogućnostima.

S8 Anksiozni poremećaji

Cilj je upoznati studenta sa načinima na koji se psihički konflikt transformira u anksiozni, konverzivni, disocijativni ili somatoformni simptom. Ishod je prepoznavanje kliničkih slika unutar anksioznih poremećaja kao i upoznavanje s terapijskim mogućnostima.

S9 Poremećaji vezani uz stres

Cilj je prikazati značajke skupine poremećaja uzrokovanih stresorima raznih intenziteta sve do traumatskih stresora te utvrditi razlike između njih. Ishod je razumijevanje mehanizma nastanka ovih poremećaja, njihovih značajki i mogućnosti liječenja.

S10 Poremećaji spavanja

Cilj je usvojiti osnove fiziologije spavanja; higijene spavanja; te prikazati najčešće poremećaje spavanja i osnovne principe liječenja.

S11 Poremećaji hranjenja (anoreksija i bulimija; osnovni principi liječenja)

Cilj je upoznati se sa spektrom poremećaja hranjenja posebice anoreksijom / bulimijom. Ishod prepoznavanje znakova poremećaja hranjenja te mogućnostima u njihovom liječenju.

S12 Poremećaji osobnosti

Poremećaji osobnosti područje su stalnih kontroverzi kako u procjeni kliničkih slika tako i u klasifikacijskim nastojanjima. Cilj je opisati kliničke značajke ovih poremećja; savladati osnovne principe prepoznavanja i liječenja.

S13 Psihički poremećaji razvojne i adolescentne dobi

Poremećaji razvojne dobi obuhvaćaju poremećaje podjednakog spektra mentalnih poremećaja kao i u odraslih osoba, ali i specifičnih poremećaja vezanih za posebno osjetljivo vrijeme i područje psihičkog sazrijevanja. Svi oni nose značajke, između ostalog, i razvojne faze u kojoj se javljaju. Ishod je upoznavanje sa spektrom mentalnih poremećaja dječje i adolescentne dobi, njihove specifičnosti, te mogućnostima liječenja.

S14 Psihički poremećaji razvojne i adolescentne dobi

Poremećaji razvojne dobi obuhvaćaju poremećaje podjednakog spektra mentalnih poremećaja kao i u odraslih osoba, ali i specifičnih poremećaja vezanih za posebno osjetljivo vrijeme i područje psihičkog sazrijevanja. Svi oni nose značajke, između ostalog, i razvojne faze u kojoj se javljaju. Ishod je upoznavanje sa spektrom mentalnih poremećaja dječje i adolescentne dobi, njihove specifičnosti, te mogućnostima liječenja.

S15 Pervazivni razvojni poremećaji

Cilj je opisati značajke pojedinih pervazivnih razvojnih poremećaja.

Popis vježbi s pojašnjnjem:**V1, 2 Psihički poremećaji razvojne i adolescentne dobi**

Cilj je upoznavanje sa značajkama pacijenta s navedenim poremećajima

V3,4,5 organski uvjetovane psihičke disfunkcije

Cilj je upoznavanje sa značajkama pacijenta s navedenim poremećajima

V6, 7, 8 psihički poremećaji vezani uz psihohumoralne tvari (depresori CNS-a)

Cilj je upoznavanje sa značajkama pacijenta s navedenim poremećajima

V9, 10, 11 shizofrenija i shizofreniji slični poremećaji

Cilj je upoznavanje sa značajkama pacijenta s navedenim poremećajima

V12, 13, 14 poremećaji raspoloženja

Cilj je upoznavanje sa značajkama pacijenta s navedenim poremećajima

V15, 16, 17 anksiozni poremećaji

Cilj je upoznavanje sa značajkama pacijenta s navedenim poremećajima

V18, 19, 20 poremećaji vezani uz stres

Cilj je upoznavanje sa značajkama pacijenta s navedenim poremećajima

Obveze studenata:

Redovito prisustvo na svim oblicima nastave te priprema za seminare prema programu.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Ocenjivanje studenata vršit će se prema Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci te Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Medicinskom fakultetu u Rijeci.

Rad studenta vrednuje se i ocjenjuje tijekom nastave i na završnom ispitu. Ukupan postotak uspješnosti studenta tijekom nastave čini do 50% ocjene, a na završnom ispitu 50% ocjene.

25% ocjene (25 bodova) dobiva se vrednovanjem studenta tijekom provođenja seminara. 25% ocjene (25 bodova) dobiva se vrednovanjem studenta tijekom izvođenja vježbi. Minimalni broj bodova koji student treba skupiti tijekom izvođenja nastave je 50% tj. 25 bodova. Bodiranje vrše voditelji seminara i vježbi.

Završnom ispitu mogu pristupiti studenti koji tijekom nastave sakupe **25 i više bodova**.

Ispitu ne mogu pristupiti studenti koji su sakupili manje od 25 bodova ili su izostali s **više od 30% nastavnih sadržaja (odnosno s 30% predavanja, 30% seminara i 30% vježbi)**

Završni ispit sastoji se od pismenog ispita.

Pismeni ispit donosi maksimalno 50 bodova. Minimalni broj bodova za prolazak je 50 % i više, odnosno 25 i više bodova.

Konačno ocjenjivanje vrši se prema broju sakupljenih bodova kroz nastavu i na ispitu na slijedeći način:

90-100 bodova ....odličan (5) A; 90-100%

75-89,9 bodova.....vrlo dobar (4) B; 75-89,9%

60-74,9 bodova .....dobar (3) C; 60-74,9%

50-59,9 bodova.....dovoljan (2) D; 50-59,9%

0-49,9 bodova.....nedovoljan (1) F; 0-49,9%

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Unesite tražene podatke

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Unesite tražene podatke

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2022./2023. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
25.11.2022. (petak)	P1 P2 P3 P4 P5 (15,00-19,30) Klinika za psihijatriju			Izv.prof.dr.sc. Marina Letica Crepulja
26.11.2022. (subota)			V1 do V6 (08,00-14,00) Klinika za psihijatriju G1 G2 G3	Mersad Muminović, dr.med. Alen Mančić,dr.med. Fadil Habibović, mag. med. techn.
9.12.2022. (petak)	P6 P7 P8 P9 P10 (15,00-19,30) Klinika za psihijatriju			Izv.prof.dr.sc. Marina Letica Crepulja
10.12.2022. (subota)			V7 do V13 (14,00-19,30) Klinika za psihijatriju G1 G2 G3	Mersad Muminović, dr.med. Alen Mančić,dr.med. Fadil Habibović, mag. med. techn.
20.1.2023. (petak)		S1-S5 (8,00 do 13,00) Klinika za psihijatriju		Izv.prof.dr.sc. Ivana Ljubičić Bistrović
21.1.2023. Subota		S6 do S10 (8,00-12,00) Klinika za psihijatriju		Izv. prof. dr.sc. Marina Letica Crepulja

10.02.2023. (petak)		S10-15 (15,00-19,30) Klinika za psihijatriju		Izv.prof.dr.sc. Ivana Ljubičić Bistrović
11.02.2023. (subota)		V14 do V20 (12,00-17,00) G1 G2 G3		Izv.prof.dr.sc. Marina Letica Crepulja,dr. med. Diana Palaić,dr.med. Fadil Habibović, mag. med. techn.

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	dijagnostičke pretrage u psihijatriji i klasifikacija psihijatrijskih oboljenja	1	Klinika za psihijatriju
P2	organski uvjetovane psihičke disfunkcije	1	Klinika za psihijatriju
P3	psihički poremećaji vezani uz psihomotorne tvari	1	Klinika za psihijatriju
P4	shizofrenija i shizofreniji slični poremećaji	1	Klinika za psihijatriju
P5	poremećaji u raspoloženju (klinička slika)	1	Klinika za psihijatriju
P6	anksiozni poremećaji (panični poremećaj)	1	Klinika za psihijatriju
P7	poremećaji vezani uz stres	1	Klinika za psihijatriju
P8	poremećaji spavanja (osnove fiziologije spavanja; higijena spavanja; najčešći poremećaji spavanja; osnovni principi liječenja)	1	Klinika za psihijatriju
P9	poremećaji hranjenja (anoreksija i bulimija; osnovni principi liječenja)	1	Klinika za psihijatriju
P10	poremećaji osobnosti	1	Klinika za psihijatriju
	Ukupan broj sati predavanja	10	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	organski uvjetovane psihičke disfunkcije (demencije, delirij)	1	Klinika za psihijatriju
S2	psihički poremećaji vezani uz psihomotorne tvari	1	Klinika za psihijatriju

S3	Alkoholizam	1	Klinika za psihijatriju
S4	Shizofrenija i ostali psihotični poremećaji	1	Klinika za psihijatriju
S5	poremećaji u raspoloženju (depresija)	1	Klinika za psihijatriju
S6	Poremećaji raspoloženja (Bipolarni afektivni poremećaj)	1	Klinika za psihijatriju
S7	anksiozni poremećaji	1	Klinika za psihijatriju
S8	Anksiozni poremećaji	1	Klinika za psihijatriju
S9	poremećaji vezani uz stres	1	Klinika za psihijatriju
S10	poremećaji spavanja (osnove fiziologije spavanja; higijena spavanja; najčešći poremećaji spavanja; osnovni principi liječenja)	1	Klinika za psihijatriju
S11	poremećaji hranjenja (anoreksija i bulimija; osnovni principi liječenja)	1	Klinika za psihijatriju
S12	poremećaji osobnosti	1	Klinika za psihijatriju
S13	Psihički poremećaji razvojne i adolescentne dobi		Klinika za psihijatriju
S14	Psihički poremećaji razvojne i adolescentne dobi	1	Klinika za psihijatriju
S15	Pervazivni razvojni poremećaji	1	Klinika za psihijatriju
	Ukupan broj sati seminara	15	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1,2	Psihički poremećaji razvojne i adolescentne dobi	2	Klinika za psihijatriju
V3,4,5	organski uvjetovane psihičke disfunkcije	3	Klinika za psihijatriju
V6,7,8	psihički poremećaji vezani uz psihoaktivne tvari (depresori CNS-a)	3	Klinika za psihijatriju
V9,10,11	shizofrenija i shizofreniji slični poremećaji	3	Klinika za psihijatriju
V12,13,14	poremećaji u raspoloženju	3	Klinika za psihijatriju
V15,V16,17	anksiozni poremećaji	3	Klinika za psihijatriju
V18,V19,20	poremećaji vezani uz stres	3	Klinika za psihijatriju
	Ukupan broj sati vježbi	20	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	
2.	
3.	
4.	